

Elhunyt Magyar Kálmán

Életének 84. évében október 21-én elhunyt Magyar Kálmán Széchenyi-díjas orvos, farmakológus, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) rendes tagja és a Semmelweis Egyetem Gyógyszerhatástani Intézet professor emeritusa, a MOTESZ örökös tiszteletbeli elnökségi tagja, a 2000. évi MOTESZ Díj kitüntetettje.

Magyar Kálmán 1933-ban született Szentlőrinc-kötén. A Budapesti Orvostudományi Egyetemen szerzett orvosi diplomát 1959-ben. Tudományos pályáját az egyetem Gyógyszerhatástani Intézeténél kezdte, ahol 1965-től adjunktusként, 1972-től pedig docensként dolgozott. 1979-ben egyetemi tanárrá nevezték ki. Ugyanebben az évben bízták meg a SOTE Gyógyszerhatástani Intézetének vezetésével tanszékvezetői beosztásban. Az intézetet 1998-ig vezette. 2003-ban professor emeritusi címet kapott. Vezetője volt az MTA és a SOTE közös Neurokémiai Kutatócsoportjának is.

1970-ben védte meg az orvostudományok kandidátusi, 1978-ban akadémiai doktori értekezését. Az MTA Elméleti Orvostudományi Tudományos Bizottságának és a Gyógyszerkutatói és Farmakoterápiás Munkabizottságának lett tagja. 1987-ben megválasztották az MTA levelező, 1995-ben rendes tagjává. Fő kutatási területe a központi idegrendszerre ható gyógyszerek hatásmechanizmusának biokémiai vizsgálata volt, valamint a gyógyszerek sorsa a szervezetben. Kutatásaival nemzetközi figyelmet is kiváltó eredményeket ért el. Gyógyszerkutatói és fejlesztési eredményeit világszerte elismerték. Mintegy 15 originális magyar gyógyszermolekula szerkezetbeni sorsának vizsgálatát végezte el, és tisztázta farmakokinetikai tulajdonságait. Munkásságával megalapozta ezeknek a vegyületeknek a magyarországi és nemzetközi törzskönyvezését. Eredményeit egyebek mellett Akadémiai Díjjal és Széchenyi-díjjal is elismerték.

Közéleti aktivitásával is maradandót alkotott. Két évtizeden keresztül a közelmúltig aktív tagja volt a MOTESZ-nak, több periódusban volt elnökségi tag, alelnök, több szakbizottságában is tag, elnök. Éveken át képviselte a magyar Orvostársaságokat nemzetközi orvos-szervezetekben, az

Orvos Világszövetségben és az Európai Orvosok Állandó Bizottságában is. Mindig a kiegyensúlyozott megoldások, a megegyezés, az együttműködés híveként szólalt meg. Sohasem feledte, hogy egyszerű, szegény emberek közül a tudásszomja, a szorgalma és az orvosbiológia iránti érdeklődése emelte a legelismertebb tudományos és közéleti szereplők közé. Mindig fontos volt számára a fiatalok fejlődésének elősegítése. Ezt nem csak a hallgatók körében tartotta fontosnak. Személyes kapcsolatunk az 1970-es évek

közepén kezdődött. Figyelemmel kísérte és támogatta az akkor alakult Értelmiségi Fiatalok Tanácsának munkáját és jelentős segítséget nyújtott az egészségügy területén dolgozó fiatal szakemberek szakmai kiteljesedését elősegítő akciókhoz, tevékenységhez. Fontosnak tartotta a fiatal orvosok, gyógyszerészek szakmai fórumainak szervezését. Elévülhetetlen érdemeket szerzett abban, hogy a MOTESZ nevesítetten is foglalkozzon a fiatal szakemberek bemutatkozási lehetőségeinek bővítésén, elért eredményeik szélesebb szakmai kör előtti ismertté válásán.

Amíg egészsége engedte aktívan dolgozott és a közelmúltig élvezte a munkásságát elismerő hazai és külföldi pályatársak figyelmét, elismerését. Családszerető emberként mélyen megrázta felesége pár évvel ezelőtti elvesztése, akit hosszú betegskedés után most követett. Sokan mesterüket, oktatójukat, atyai barátjukat tiszteltük benne. Különleges élmény volt vele beszélgetni. Minden és mindenki érdekelte, minden közeli és távoli ismerőse fontos volt számára. Sokat látott, sokat tapasztalt, bölcs emberként ítélte meg eseményeket. Olyan korban élt, amikor sokszor nehéz volt követni az eseményeket, nehéz volt megítélni helyzeteket, nehéz volt előre látni a jövőt. Mindig nagyon tanulságos volt életünk sorsfordulóiról beszélgetni vele. Szívesen beszélgetett, okosan hallgatott, bölcsen tanított. Fontos volt számára mások figyelme, ahogy ő is figyelt másokra. A beszélgetések egy ellentmondásos kort és saját sorsunkat is segítettek megérteni.

Tisztelt Professzor Úr, kedves Kálmán! Nyugodj békében!

F.T.